

VASTALAUSE / KD

Yleisperustelut

KD:n vastuullinen vaihtoehto 2008

Hallituksen budjettiesitykselle löytyy vaihtoehtoja. Kristillisdemokraattinen eduskuntaryhmä esittää hallituksen budjettiesitykselle oman tasapainoisen vaihtoehdon, jossa korostuu pyrkimys sosiaaliseen oikeudenmukaisuuteen, perheiden ja peruspalvelujen tukemiseen, terveyden edistämiseen, uusiutuvien energiamuotojen käytön edistämiseen sekä työllistämisedellytysten parantamiseen.

Loppusyksyn aikana hallitus on täydentänyt syyskuussa antamaansa talousarvioesitystä. Tämä on sinänsä hyvä asia, mutta laajempiakin täydennyksiä ja korjauksia olisi voitu tehdä. Syksyn aikana on tapahtunut paljon sellaista, mikä vaatisi korjauksia budjettiin. Esimerkiksi arvio 2,4 prosentin inflaatiosta on alimitoitettu, toisaalta dollarin heikkeneminen ja raakaöljyn hinnan nousu vaikuttavat moniin asioihin ja ne olisi tullut huomioida budjettiesitystä käsiteltäessä.

Yhteiskunnassamme on monia epäkohtia ja epäoikeudenmukaisuutta, joiden korjaaminen edellyttäisi lisämäärärahoja. Näiden ongelmakohtien korjaamatta jättäminen johtaa vielä ongelmien kasvamiseen ja kustannusten lisääntymiseen.

Monet epäkohdista löytyvät hoitoalalta, jonne kaivataan kipeästi lisää käsipareja. Myös joidenkin kansalaisryhmien toimeentulossa on suuria ongelmakohtia. Todettakoon, että peräti kolmannes yli 75-vuotiaista naisista elää köyhyysrajan alapuolella. Itämeren erittäin heikko kunto, kasvihuonepäästöjen vähentäminen, rintamaveteraanien kuntoutuksen järjestäminen, poliisin avoimien virkojen täyttäminen ja lapsiperheiden köyhyys ovat esimerkiksi asioita, jotka kaipaivat lisäpanostuksia.

Hallituksen esitys on vaihtoehto, joka ei toteudu, koska tulevanakin vuonna tullaan esittämään lisätalousarvioita. Vuonna 2007 lisätalousarvioiden käsittelyssä kävi selkeästi ilmi, että melkoisen paljon tiedossa olevia menoja oli tie-

toisesti jätetty pois varsinaisesta talousarviosta. Ne tuotiin käsittelyyn lisätalousarviossa. Tämä on perustuslain vastainen menettelytapa, josta on jatkossa päästävä eroon. Kaikki tiedossa olevat menot ja tulot tulee merkitä varsinaiseen talousarvioon.

Talousarvion tulopuoleen on mielestämme syytä kiinnittää nykyistä enemmän huomiota, Verotuksessa tulee noudattaa periaatetta, jonka mukaan verotusta kevennetään sen osalta, mitä halutaan lisää sen hyödyllisyyden vuoksi. Verotusta tulee kiristää sellaisen kulutuksen ja toiminnan osalta, jota halutaan vähentää sen haitallisuuden vuoksi.

Hallitus on kiinnittänyt mielestämme liiaksi huomiota kokonaisveroasteen suhteeseen bruttokansantuotteeseen. Vuonna 2005 bruttoveroaste oli 43,9 prosenttiyksikköä. Hallituksen budjettiesityksessä vuodelle 2008 sen arvioidaan laskevan 42,2 prosenttiyksikköön. Bruttoveroasteen aleneminen 1,7 prosenttiyksiköllä merkitsee yli 3 miljardia euroa.

Pienempi veroalennus ja ilmeisten epäkohtien korjaaminen olisi mielestämme parempi vaihtoehto. Kyselyjen mukaan kansalaisten kannalta on tärkeämpää, että yhteiskunta kehittyy sosiaalisesti oikeudenmukaisemmaksi ja heikoimmista kansalaisryhmistä hyvin huolehtivaksi kuin, että veroastetta pyritään pitämään mahdollisimman alhaisena.

Kristillisdemokraattien mielestä verotuksen alenemiseen pitää pyrkiä, mutta se ei saa tapahtua yhteiskunnassa kasvavien ongelmien kustannuksella. Huomiota on myös kiinnitettävä verotuksen rakenteeseen, niin että johdonmukaisesti noudatetaan edellä mainittuja periaatteita siitä, mitä tulisi verottaa lievemmin ja mitä ankarammin.

Vaihtoehtobudjetissa esitämme bruttoveroasteen alenemista vuoden 2007 tasolta ensi vuonna 0,3 prosenttiyksiköllä hallituksen esittämän 0,5 prosenttiyksikön sijaan. Koska näin saatu 400 miljoonan euron lisäverotulo käytetään lähes kokonaisuudessaan erinäisiin tulonsiirtoihin, säilyy Suomen nettoveroaste lähes ennallaan. Kuitenkin valtion kassaan kertyvillä lisätu-

loilla kyetään hoitamaan niitä kipeitä epäkohtia, joihin puuttumisesta lähes kaikki eduskuntaryhmät varsinkin vaalien alla esittävät tavoitteena poistaa.

Heikommassa asemassa olevien väestöryhmien tulot ovat jääneet huolestuttavasti jälkeen yleisestä kehityksestä, mitä indeksisidonnaisuuden puuttuminen keskeisistä tulonsiirroista on vahvistanut. Kristillisdemokraatit esittävät monipuolista, eri väestöryhmiin ulottuvaa perusturva- ja -palvelupakettia, jolla pyritään vastaamaan kunkin ryhmän akuuteimpaan ongelmaan.

Esitämme merkittäviä panostuksia lapsiperheille. Hallituksen esitys on lapsiperheille tyly. Kuitenkin esimerkiksi Kokoomuksen vaalivoittoa siivitti vaaliohjelmaan kirjattu lupaus sitoa lapsilisät indeksiin. Tämä lupaus on nyt korvattu aikeella korottaa päivähoitomaksuja ja sitoa ne indeksiin. On väärin sitoa palvelumaksu indeksiin, jos vastaavaa etuuttakaan ei ole indeksiin sidottu.

Lapsilisäjärjestelmä on remontoitava ajan tarpeita vastaamaan. Lapsilisä on sidottava indeksiin, sen tasoa on korjattava etenkin monilapsisten perheiden osalta. Etuus on ulotettava myös 17-vuotiaille (LA 87/2007 vp). Samalla lakia on muutettava niin, että toimeentulo-tukea laskettaessa lapsilisää ei huomioida tulona (LA 21/2007 vp). Alimpien äitiys- ja vanhempainrahojen taso on korotettava vihdoin korottamista työttömän perusturvan tasolle (LA 63/2007 vp). Opintotukeen tulee lisätä lapsikorotus (LA 77/2007 vp).

Perhehoitajien etuuksia on parannettava (LA 64/2007 vp), samoin adoptiovanhempien (LA 65/2007 vp).

Esitämme 4 000 hoitajan lisäystä vanhuspalveluihin. Tämä rahoitettaisiin kuntien valtionosuuksien lisäyksellä ja lainsäädännöllä, joka velvoittaisi kunnat takaamaan riittävän vanhus-tenhuollon laadun.

Omaishoitajien asema kaipaa pikaista helpotusta, sillä merkittävä osa omaishoitajista jää nykyisin kokonaan omaishoidon tuen ulkopuolelle varojen puutteen vuoksi. Vaikeavammaisten mahdollisuuksia henkilökohtaisen avustajan palkkaamiseen on parannettava (LA 94/2007 vp).

Suomessa julkisten terveyspalvelujen omavastuuosuudet ovat kansainvälisesti vertaillen suuret. KD esittää terveydenhuoltokulujen yhtenäistä maksukattoa. Tämä helpottaisi erityisesti pitkäaikaissairaiden tilannetta. KD ei hyväksy hallituksen esittämää lasten ja nuorten psykiatrisen hoidon valtionosuuksien leikkausta.

Kriminaalihuolto tarvitsee lisäresursseja, joiden avulla voidaan ehkäistä uusintarikollisuutta. Lisäpanostusta tarvitaan myös päihdetyötä tekevien järjestöjen tukemiseen.

Esitämme lisäystä starttirahoihin. Itsensä työllistävien ansiosidonnaisen työttömyysturvan osalta tarvitaan parannuksia, jotta itsenäisenä yrittäjänä aloittaminen on riskittömämpää ja siten houkuttelevampi vaihtoehto.

Pitkäaikaistyöttömien eläketuen ehtoja tulee helpottaa (LA 56/2007 vp). Tämä olisi inhimillistä kohtelua henkilöille, joilla ei ole tosi-asiallista työllistymismahdollisuutta. Kolmannen sektorin järjestöjen mahdollisuus saada työllistämistukea on palautettava. Työttömien soviteltuun päivärahaan tulee saada 200 euron vapaa ansio-osuus (LA 29/2007 vp).

Maatalouden murros jatkuu kiihtyvällä vauhdilla. Kansallisen maataloustuen riittävästä tasosta on huolehdittava kotimaisen elintarviketuotannon turvaamiseksi sekä lisättävä panostuksia maatalous-tutkimukseen ja neuvontaan.

Haluamme lisätä tukea uusiutuvien energiamuotojen käyttönotolle. Myös energia-puun korjuutukea tulee korottaa. Tämä edistää kotimaista kasvavaa ympäristöteknologiaa ja sen vienti. Lisäksi se parantaa työllisyyttä, maaseudun elinvoimaisuutta ja huoltovarmuutta.

Maanteitä ja rautateitä ei saa päästää rapautumaan. Siksi budjettiin tarvitaan lisää määrärahoja perustienpidon rahoitusosuuden lisäämiseen, yksityisteiden valtion-osuuksiin ja rapautuvan rataverkon pikaiseen korjaamiseen. Joukkoliikenteen valtionapuihin tarvitaan korotus, jotta voidaan turvata joukkoliikenteen säilyminen myös haja-asutusalueilla.

Avoimna olevien poliisinvirkojen välitön täytäminen on tärkeää. Resurssipula on aiheuttanut kansalaisten turvattomuuden tunnetta, kun virka-avun saaminen on viivästynyt. Myös tuomio-

Vastalause / KD

istuimet tarvitsevat lisäresursseja jutturuuhkien purkamiseen. Valtion tulee kantaa vastuunsa pelastushelikopteritoiminnasta, jolla säästetään ihmishenkiä ja sairaanhoidon kustannuksia. Rekisteröityjen uskonnollisten yhdyskuntien tukeen on perusteltua osoittaa määrärahoja.

Kristillisdemokraatit pitävät tärkeänä kehitysapumäärärahojen lisäämistä siten, että YK:n suosittama 0,7 prosentin taso voidaan saavuttaa mahdollisimman pian. Kansalaisaktiivisuuden lisäämiseksi ehdotetaan kehitysapulahjoitusten verovähennysoikeutta (LA 17/2007 vp).

KD-ryhmän vaihtoehtobudjetti 2008 numeroina

Kustannusvaikutus hallituksen budjettiesitykseen verrattuna / euroa

TULOT

Alkoholiveron korotus keskimäärin 20 % (lisäys verrattuna hallituksen esitykseen)	+80 000 000
Tupakkaveron korotus (noin 10 %)	+50 000 000
Pörssivero	+300 000 000
Lyhytaikaisen omistuksen myyntivoittovero	+150 000 000
Osa valtion osinkotuloista käytetään (vähennys velanmaksusta) liikenteen infrainvestointeihin ja uusiutuvan energian edistämiseen	+200 000 000
Terveydelle ja ympäristölle vahingollisten tuotteiden haittaverot	+20 000 000
Kaikki tulot yhteensä	+800 000 000

MENOT

VEROTUS

Diesel-autojen käyttövoimaveron alentaminen	-35 000 000
Kehitysapulahjoitusten verovähennysoikeus	-1 000 000
Lapsen huoltajalle ansiotulovähennyksen korotus	-120 000 000
Asumiskulujen helpottaminen eräiden veroratkaisujen kautta	-50 000 000
Yhteensä	-206 000 000

PERHEET

Lapsilisän ulottaminen 17-vuotiaisiin	-80 000 000
Lapsilisää ei lasketa tuloksi toimeentulotukea määriteltäessä	-80 000 000
Vähimmäisvanhempainpäivärahan korotus työttömyysturvan tasolle	-44 000 000
Perhehoitajien etuuksien parantaminen	-2 000 000
Varusmiesten etuuksien parantaminen	-1 000 000
Yhteensä	-207 000 000

TYÖTTÖMÄT

Työttömän soviteltuun päivärahaan 200 euron vapaa ansio-osuus	-10 000 000
Pitkäaikaistyöttömien eläketuki	-3 000 000
Vaikeasti työllistettävien erityistoimet	-3 000 000

KD-ryhmän vaihtoehtobudjetti 2008 numeroina	Kustannusvaikutus hallituksen budjettiesitykseen verrattuna / euroa
Yhteensä	-16 000 000
TERVEYDEN- JA VANHUSTENHUOLTO	
Sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuuksiin, josta 65 miljoonaa euroa (4 000 hoitajaa lisää vanhustenhuoltoon) ja 40 miljoonaa euroa omaishoidon ja tukipalvelujen laajentamiseen	-450 000 000
Vaikeavammaisten henk.koht. avustajien palkkaaminen	-30 000 000
Terveydenhuollon yhtenäinen maksukatto	-10 000 000
Lasten psykiatrinen hoito	-4 000 000
Lähiliikuntapaikkojen rakentamisen tukeminen	-900 000
Kriminaalihuollon ehkäisevän työn tehostaminen	-1 500 000
Päihdetyötä tekevien järjestöjen tukeminen	-1 000 000
Yhteensä	-497 400 000
OPISKELIJAT JA KOULUTUS	
Yliopistojen perusrahoitukseen	-10 000 000
Opintotukeen lapsikorotus	-10 000 000
Kotimaisen kulttuurin tukeminen (mm. elokuvat)	-1 000 000
Avustus rekisteröidyille uskonnollisille yhdyskunnille	-1 000 000
Yhteensä	-22 000 000
TYÖLLISYYS JA YRITTÄJYYS	

Vastalause / KD

KD-ryhmän vaihtoehtobudjetti 2008 numeroina	Kustannusvaikutus hallituksen budjettiesitykseen verrattuna / euroa
Yrittäjien starttirahan lisääminen	-10 000 000
Yksinyrittäjien työttömyysturvan parantaminen	-1 000 000
Yhteensä	-11 000 000
LIIKENNE	
Perustienpito	-30 000 000
Perusradanpito ja sähköistys	-30 000 000
Joukkoliikenteen palvelujen ostot	-2 000 000
Yhteensä	-62 000 000
YMPÄRISTÖ JA MAATALOUS	
Uusiutuvien energiamuotojen tuki	-20 000 000
Uusiutuvan energiateknologian kehittäminen	-19 500 000
Energiapuun korjuutuki	-3 000 000
Metsätalous (Kemera, energiapuupörssi)	-8 000 000
Maatalous ja maaseutu	-8 000 000
Yhteensä	-52 000 000
TURVALLISUUS	
Poliisien palkkaukseen / noin 100 virkaa	-1 100 000
KEHITYSYHTEISTYÖ	
Kehitysyhteistyö (erit. kansalaisjärjestöille)	-40 000 000
Kaikki menot yht.	-1 114 500 000

Valtionvelan lyhennys toteutetaan 314 500 000 euroa hallituksen esitystä pienempänä.

Hallituksen budjettiesitys ei edistä sosiaalista oikeudenmukaisuutta eikä laadukkaiden peruspalvelujen tuottamista kunnissa.

Ehdotan, että yleisperusteluissa lausutaan:

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta toteaa, että pääministeri Vanhasen hallitus jatkaa sellaista vero- ja sosiaalipolitiikkaa, joka syventää entises-

tään eri väestöryhmien välisiä eroja. Vahvasta talouskasvusta huolimatta hallitus on laiminlyönyt erityisesti köyhien lapsiperheiden ja pienen eläkkeen varassa elävien aseman parantamisen sekä kuntatalouden vahvistamisen siten, että tärkeät peruspalvelut voidaan turvata. Tämän perusteella eduskunta toteaa, että hallitus ei nauti eduskunnan luottamusta.

Yksityiskohtaiset perustelut

MÄÄRÄRAHAT

Pääluokka 24

ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö

66. Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)

Suomen hallitus on sitoutunut hallitusohjelmassaan ja vuonna 2004 hyväksymässään kehityspoliittisessa ohjelmassa mahdollistamaan Suomen kehitysyhteistyövarojen nousun YK:n suosittelemalle 0,7 prosentin BKTL-tasolle. Vielä edellisen hallituksen ohjelmassa todettiin tavoitteena olleen kehitysyhteistyömäärärahojen kasvattamisen tavoitetasolle vuoteen 2010 mennessä yleinen talouskehitys huomioon ottaen. Nyt määräaika on siirretty vuoteen 2015. Muista Pohjoismaista Norja, Tanska ja Ruotsi ovat jo vuosia sitten saavuttaneet 0,7 prosentin tavoitteen ja ovat sen jopa ylittäneet.

Hallitus esittää kehitysyhteistyövarojen nostamista ensi vuonna 0,44 prosenttiin bruttokansantulosta ja kokonaismäärärahaksi 830 miljoonaa euroa. Kuluneena vuonna kehitysavun osuus on arviolta 0,43 prosenttia. Kristillisdemokraatit pitävät tärkeänä, että kehitysyhteistyömäärärahoja lisätään siten, että YK:n suositukset voidaan saavuttaa mahdollisimman pian. Lisäystä esitetään nimenomaan kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyömäärärahoihin.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 757/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 24.30.66 otetaan lisäyksenä 40 000 000 euroa varsinaiseen kehitysyhteistyöhön.

Pääluokka 25

OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

40. (25.50) Rangaistusten täytäntöönpano

01. (25.50.21) Rangaistusten täytäntöönpanon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Toimintaresurssit ja henkilöstö eivät vankeinhoidossa eivätkä kriminaalihuollon vankilan ulkopuolisessa ennalta ehkäisevässä toiminnassa ole lisääntyneet samassa tahdissa kasvavien haasteiden kanssa. Resurssipula näkyy kriminaalihuollon mahdollisuuksissa suorittaa perustehtävänsä eli ennalta ehkäistä uusintarikollisuutta. Vankilan jälkeen siviilissä selvitäkseen entinen vanki tarvitsee vankilassa aloitetun hoidon ja kuntoutuksen jatkoa, joka ei nykyisin aina toteudu, vaikka monenlaisia projekteja asian tiimoilta on aloitettukin.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 141/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 25.40.01 otetaan lisäyksenä 1 500 000 euroa kriminaalihuollon ennalta ehkäisevään toimintaan.

Pääluokka 26

SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. (26.07, osa ja 26.75) Poliisitoimi

01. (26.07.21, osa ja 75.21) Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Avoimena olevien poliisin virkojen välitön täyttäminen on tärkeää tilanteessa, jossa resurssipula on aiheuttanut normaalin päivystysvalmiuden heikentymistä ja lisännyt kansalaisten turvattomuuden tunnetta. Virka-avun saaminen on viivästynyt etenkin syrjäseuduilla. Tavanomaisen poliisityön lisäksi resursseja tarvitaan monimut-

Vastalause / KD

kaistuvan talous- ja huumorikollisuuden selvittämiseen ja kansainvälisten rikollisverkostojen torjumiseen.

Vaikka poliisivirkojen piti olla tuottavuusohjelman ulkopuolella, käytännössä vähennykset kohdistuvat kuitenkin juuri operatiivisen poliisin toimiin. Talousarvioesityksen poliiseille asetettuja laadullisia tavoitteita ei ole mahdollista saavuttaa vähenevillä resursseilla. Viiden miljoonan euron lisäpanostuksella saataisiin noin 100 poliisin virkaa täytettyä vuodeksi.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 636/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 26.10.01 otetaan lisäyksenä 1 100 000 euroa poliisin toimintamenoihin.

Pääluokka 27

PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Sotilaallinen maanpuolustus

01. (27.10.21) Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Varusmiespalvelusta suorittavat miehet ja naiset ovat pitkään odottaneet parannuksia muuttamiin etuuksiinsa. Tällaisia ovat mm. hammastahna, shampoo ja ksylitolipurukumi. Lisäksi he odottavat maksuttomia nettiyhteyksiä jokaiseen varuskuntaan. Edelleen vapaiden matkojen määrää tulisi lisätä ja litteroiden kelpaaminen kaikkiin junavuoroihin tulee toteuttaa. Näitä kaikkia parannuksia Varusmiesliitto pitää tärkeänä. Niiden vaikutus valtion talouteen on erittäin pieni, mutta edun saajille niillä on tuntuva merkitys. Päivärahan tarkistus ja kotiuttamisrahan palauttaminen on myös paikallaan.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 165/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 27.10.01 otetaan lisäyksenä 1 000 000 euroa varusmiespalvelusta suorittavien etuuksien parantamiseen.

Pääluokka 29

OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

50. Yliopisto-opetus ja -tutkimus

01. (29.50.21) Yliopistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Yliopistolain muutoksessa painotettiin yliopiston perustehtävien, opetuksen ja tutkimuksen, lisäksi yhteiskunnallisen vaikuttavuuden lisäämistä. Yliopistot halutaan kytkeä entistä tiiviimmin yhteiskuntaan; niiden halutaan nähdä tuottavan osaamista, jonka varaan Suomen tuleva menestys rakentuu.

Yliopistot ovat keskeisessä asemassa, kun luodaan ja hankitaan osaamista. Yliopistojen seurattava ympäristön muutoksia ja reagoitava niihin. Samalla perustehtävät on hoidettava laadukkaasti ja tuloksellisesti.

Yliopistoilta vaaditaan yhä enemmän. Tämä on osin oikeutettua, mutta annetaanko niille mahdollisuutta selviytyä haasteista? Mitä mahdollisuuksia yliopistoilla on kehittää toimintaansa? Yliopistoille ohjattu julkinen rahoitus on viime vuosina käytetty yliopistojen laajentamiseen, ei niiden tason nostamiseen.

Yliopistojen perusopetus on resurssipulan vuoksi kärsinyt. Tämä näkyy massaluentoina, kirjatentteinä ja henkilökohtaisen palautteen ja ohjauksen puutteena. Opettajien määrää ei voi vähentää opetuksen tason laskematta.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 713/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 29.50.01 otetaan lisäyksenä 10 000 000 euroa yliopistojen perusopetuksen kehittämiseen.

70. Opintotuki

55. Opintoraha ja asumislisä (arviomääräraha)

Vastuullinen väestöpolitiikka edellyttää tarttumista niihin syihin, jotka heikentävät opiskelijoiden mahdollisuuksia lasten hankintaan. Tämän vuoksi esitän opintotukeen elatusvelvollisille opiskelijoille lapsikorotusta.

Lähtökohtana on ollut, että perheellistymisestä aiheutuvat kustannukset kuuluvat perhepoliittisten tukien kautta hoidettaviksi ja opintotuen tehtävänä on yksilön kouluttautumisen tukeminen. Kuitenkin esimerkiksi työttömyyspäivärahassa otetaan huomioon elatusvelvollisuus, vaikka kyseessä ei ole perhepoliittinen tuki. Tästä periaatteesta tulisi väestöpoliittisista syistä joustaa myös opiskelijoiden kohdalla ja tukea perheellisiä opiskelijoita korottamalla opintorahaa heidän osaltaan 50 eurolla hallituksen esitystä enemmän.

19–34-vuotiaista opiskelijanaisista noin 8 prosentilla on lapsia, eli elatusvelvollisia opiskelijanaisia on karkeasti arvioiden 13 000. Elatusvelvollisista miesopiskelijoista ei ole lukua, mutta voidaan arvioida, että 5 prosentilla on lapsia. Opintotukea saavista miehistä elatusvelvollisia on noin 6 000. Tukikuukausia käytetään vuodessa kymmenkunta. Jos 20 000 opiskelijavanhempaa saisi opintotukeensa 50 euron lapsikorotuksen, kustannukset olisivat vuositasolla noin 10 miljoonaa euroa.

Edellä olevan perusteella ja lakialoitteeseen LA 77/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 29.70.55 otetaan lisäyksenä 10 000 000 euroa opintorahan lapsikorotuksen luomiseen budjetti-perusteisesti.

90. Liikuntatoimi

50. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot urheilun ja liikuntakasvatuksen edistämiseen (arviomääräraha)

Kolmenkymmenen vuoden kuluttua Suomessa on eläkeikäisiä puoli miljoonaa enemmän ja työikäisiä noin 400 000 vähemmän kuin nyt. Lihavuustutkijoiden mukaan nyt elää historian ensimmäinen sukupolvi, jonka lapset saattavat kuolla nuorempina kuin vanhempansa. Lasten ja nuorten terveyteen sijoittaminen ennaltaehkäisevästi on merkittävästi edullisempaa kuin elintapaseurauksien hoitaminen ja työkyvyttömyys huonon ravitsemuksen ja riittämättömän liikunnan vuoksi.

Lasten ja nuorten saaminen urheiluharrastusten pariin on tärkeää. Lasten ja nuorten fyysinen kunto on viime vuosina huolestuttavasti heikentynyt, koska vain kolmannes heistä liikkuu terveytensä kannalta riittävästi. Liikuntaharrastukset ehkäisevät myös nuorten syrjäytymistä ja auttavat itsetunnon kehittämisessä. Liikunnalla on selkeä merkitys terveydelle, sosiaalisuuden kehittymiselle ja jopa koulumenestykselle.

Lasten omatoimisen liikkumisen kannalta keskeisessä asemassa ovat läheltä kotia löytyvät liikuntapaikat. Asuinympäristö, joka suosii liikumista, edistää liikunnan juurtumista pysyväksi osaksi elämäntapaa. Koulupihoilla on tutkitusti erityisen suuri merkitys lasten päivittäiseen liikuntaan. Lähiliikuntapaikkoihin tarvitaan valtiolta voimakasta panostusta tilanteessa, jossa liikunnan vähäisyys uhkaa koko maan tulevaisuutta. Toinen tärkeä tekijä lasten ja nuorten liikuntaharrastukselle ovat vapaaehtoisvoimin toimivat liikuntajärjestöt. Liikuntajärjestöjen toiminta ja kasvavat kustannukset on jouduttu yhä enemmän rahoittamaan tavallisten perheiden kukkarosta sillä seurauksella, että monissa perheissä lapsilla ei ole taloudellisia edellytyksiä harrastaa haluamiaan urheilulajeja. Tilanteen korjaamiseksi valtion rahoitusosuutta liikuntajärjestöjen budjeteista on nostettava.

Vastalause / KD

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 333/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 29.90.50 otetaan lisäyksenä 900 000 euroa liikuntapaikkojen rakentamiseen ja liikunnan kansalaistoimintaan.

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Maaseudun kehittäminen

50. Valtionapu maaseudun elinkeinojen kehittämiseen (siirtomääräraha 3 v)

Maaseudun kehitysnäkymät ovat heikentyneet jatkuvasti. Ensi vuoden talousarvioehdotuksessa hallitus leikkaa valtionapua maaseudun elinkeinojen kehittämiseen. Tätä ei voi pitää kohtuullisena. Määrärahaa on syytä kasvattaa, jotta kehityksen suunta voidaan kääntää.

Maaseudun elinkeinoneuvonnan tarpeet kasvavat, kun EU:n maatalouspolitiikka monimutkaistuu ja vaikeutuu. Myös eräiden tuotantosuuntien, mm. sokerin, alasajo aiheuttaa uusia ongelmia. Maaseutuyritysten kilpailukyky ja kehittäminen, ympäristökysymykset ja vuorovaikutus maaseudun ja taajamien välillä ovat tärkeitä. Niihin tarvitaan tukea ja vahvaa panostusta. Pääministeri Matti Vanhasen hallituksen politiikka ei sisällä maaseudun osalta riittäviä kehityspanoksia. Tämä näkyy myös siinä, että maaseutuelinkeinoneuvontaan tarkoitettu määräraha ei ole riittävän suuri.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 169/2007 vp ja TAA 170/207 vp viitaten ehdotan,

että momentille otetaan 30.10.50 lisäyksenä 3 000 000 euroa valtionapuun maaseudun elinkeinoneuvontaa varten.

20. Maatalous

61. Siirto Maatilatalouden kehittämisrahastoon (siirtomääräraha 2 v)

Hallitus osoittaa Maatilatalouden kehittämisrahastoon (Makera) siirrettäväksi riittämätöntä määrärahaa. Tämä ei riitä lain edellyttämiin tarpeisiin. Määrärahaa tulee kasvattaa, jotta maatalouden ja muiden rakennepoliittisesti perusteltujen hankkeiden rahoitus voidaan turvata. Näin voidaan maatalouden ja maaseudun alasajoa estää.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 171/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 30.20.61 otetaan lisäyksenä 5 000 000 euroa siirtona Maatilatalouden kehittämisrahastoon.

60. Metsätalous

42. Valtionapu metsätalouden edistämisen- ja valvontaorganisaatioille (siirtomääräraha 2 v)

Suomen metsiin kohdistuu monia käyttöpaineita. Hallitusohjelmassa esitetään hakkuumäärien ja puun energiakäytön merkittävää lisäämistä. Puun tuonnin vaikeutuminen Venäjältä lisää hakkuita Suomessa.

Suomen metsävarat ovat suurimmillaan toisen maailmansodan jälkeen. Vuotuinen kasvu on lähes 100 milj. kuutiota, runkopuuta on 2,2 miljardia kuutiometriä. Metsäkeskukset ja Tapiot ovat valmistaneet toimia, joilla tuettaisiin hallituksen ohjelman tavoitetta lisätä kotimaisen puun käyttöä 10—15 milj. kuutiometrillä.

Kotimaisen puun vuotuisen käytön lisääminen edellyttää metsäkeskusten resurssien vahvistamista 50 henkilötyövuodella. Suomessa on tiloja, joilla ei ole vuosiin havaintoja hakkuista. Neuvonnassa käytetään erityisesti hakkuu- ja hoitotiedotetta sekä henkilökohtaisia yhteydenottoja resurssien puitteissa. Hakkuu- ja hoitotiedote on uusi tapa lisätä merkittävästi metsäkeskuksen hallussa olevan metsävaratiedon käyttöä. Metsäkeskuksen ABC-neuvontatuotteet on tarkoitus ottaa nykyistä laajempaan käyttöön.

Tuotteet ovat pääosin valmiita, mutta rajoitetussa käytössä. Hakkuumääriä voidaan kestävästi nostaa noin 16 milj. kuutiota vuodessa.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 335/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 30.60.42 otetaan lisäyksenä 1 500 000 euroa metsäkeskusten neuvontaresurssien lisäämiseen.

44. Tuki puuntuotannon kestävyiden turvaamiseen (arviomääräraha)

Metsätalous on Suomen elinkeinorakenteen selkäranka. Sekä teollisuuden, työllisyyden, maaseudun elinkeinojen että ympäristökysymysten suhteen kestävä metsätalous on erittäin tärkeää. Hallitus leikkaa puuntuotannon kestävyiden turvaamiseen myönnettävän tuen määrärahaa 5 miljoonalla eurolla. Perusteluja tällaiselle leikkaukselle ei ole esitetty. Määrärahan leikkaus vaikuttaa myös kotimaisen energian tuotannon vaikeutumiseen, mikä on täysin vastoin julkilausuttuja tavoitteita.

Kristillisdemokraattisen eduskuntaryhmän tasapainotettu vaihtoehtobudjetti sisältää viiden miljoonan euron määrärahalisäyksen, jolla on tarkoitus lisätä tukea mm. energiapuun korjuuseen osana kestävä metsä- ja energiataloutta.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 143/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille otetaan 30.60.44 lisäyksenä 3 000 000 euroa kestävä puuntuotannon turvaamiseen ja energiapuun korjuun tukemiseen.

Pääloukka 31

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

24. Tiehallinto

21. (31.24.21, osa) Perustienpito (siirtomääräraha 2 v)

Maanteiden kunnossapitoon ja perusparantamiseen on hallituksen talousarvioehdotuksessa varattu vain hieman aiemmasta korotettu määräraha. Alemmanasteisen tiestön hoito ja kunnossapito kärsivät. Kustannustason nousu aiheuttaa lisäongelmia. Alempi tiestö on tärkeä osa tieverkkoa. Se palvelee sekä suurta osaa kansasta että myös elinkeinoelämää. Erityisesti puunkuljetukset kärsivät. Liikenneturvallisuus vaarantuu yhä enemmän heikon tiestön takia.

Perustienpidon määrärahaa tulee lisätä 30 000 000 eurolla. Tällä lisäyksellä tiestön kohtuullinen kunnossapito voidaan turvata, mutta tarpeelliseen perusparantamiseen se ei riitä.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 176/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 31.24.21 otetaan lisäyksenä 30 000 000 euroa perustienpitoon.

40. Ratahallintokeskus

21. (31.40.21, osa) Perusradanpito (siirtomääräraha 2 v)

Rataverkon kunto on monin paikoin kriittinen, ja sen myötä kuljetusten turvallisuusriskit kasvavat ja aikataulujen noudattaminen vaikeutuu. Kaukoliikenteen junista oli heinäkuun 2007 loppuun mennessä myöhästynyt ennätyskelliset 14 prosenttia, kun vuonna 2000 myöhästyneitä junia oli vain seitsemän prosenttia. Useille rataosuuksille on asetettu liikennerajoituksia, ja niitä saatetaan joutua lisäämään tuntuvasti. Liikennerajoitukset aiheuttavat rautatiejärjestelmän si-donnaisuuksien takia ongelmia koko päärataver-

Vastalause / KD

kolle ja samalla heikentävät rautateiden asiakaspalvelua ja kilpailukykyä. Rautatieliikenne on ympäristölle ystävällinen kuljetusmuoto. Koko liikennesektorin energiankulutuksesta rautatieliikenteen osuus on vain 2,5 prosenttia.

Rataverkon kehittämisen rinnalla on huolehdittava siitä, että rataverkko pidetään jatkossakin koko maan kattavana. Ratojen kunnossapitoon ja korjausinvestointeihin on suunnattava budjettivaroja niin, että Ratahallintokeskuksella on mahdollisuus suunnitelmallisesti pääratojen lisäksi myös ns. vähäliikenteisten ratojen pitämiseen liikennöitävässä kunnossa.

Tavaraliikenteen osalta ratojen huonokuntoisuudesta johtuvat painorajoitukset vaikeuttavat merkittäväällä tavalla esimerkiksi puutavaraliikenteen kuljetuksia ja heikentävät rautatiekuljetusten kilpailukykyä. Rataverkon huono kunto johtaa vähitellen siihen, että yhä enemmän teollisuuden kuljetuksia ja myös matkustajaliikennettä siirtyy jo ennestään suuresti rasi-tetuille ja huonokuntoisille maanteille.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 345/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 31.40.21 otetaan lisäyksenä 30 000 000 euroa rautateiden päällysrakenteiden uusimiseen.

60. Joukkoliikenteen palvelujen ostot, korvaukset ja tuet

63. Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Hallitus on hallitusohjelmassaan sitoutunut edistämään joukkoliikennettä ja sen käyttöä ympäristöystävällisenä kulkumuotona. Hallituksen esitykset talousarviossa 2008 eivät näitä tavoitteita juurikaan edistä.

Joukkoliikenteen toimintaedellytykset ja palvelut heikentyivät ja rahoitus vähentyi koko edellisen hallituskauden. Valtion talousarviossa 2007 valtion avustusta joukkoliikenteelle leikattiin noin 28 miljoonaa euroa, tämän vuoden talousarviossa lisäystä joukkoliikenteeseen viime-

vuotiseen verrattuna on noin 2,2 miljoonaa euroa.

Pelkästään jo YTV on toivonut valtion ensi vuoden budjettiin 20 miljoonan euron määrärahaa pääkaupunkiseudun saattamiseksi valtion lipputuen piiriin. Hallituksen tavoite kasvattaa joukkoliikenteen osuutta henkilöliikenteestä kaupunkiseudulla ei tämän määrärahan puitteissa näin ollen tule toteutumaan.

Pelkkien asiakastulojen varassa toimivaa bus-siliikenteen vuorotarjontaa on jouduttu supistamaan jo useana vuonna peräkkäin noin 10 prosentin vuosivauhtia. Usean tuhannen linja-autovuoron lakkauttaminen on vaikeuttanut liikennöitsijöiden asemaa, ja kuljettajia jää työttömiksi alueilla, joissa työn saanti on kaikkein vaikeinta. Raju tosiasia on, että joukkoliikenteen toimintaedellytykset haja-asutusalueilla ovat vaikeutuneet ja matkustaminen kallistunut.

Joukkoliikennepalvelun tukeminen ja kehittäminen auttaa myös maaseudun säilyttämistä asuttuna ja elävänä.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 869/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 31.60.63 otetaan lisäyksenä 2 000 000 euroa joukkoliikennepalvelujen osto.

Pääluokka 32

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA

60. Energiapolitiikka

20. (32.60.27) Energiansäästön ja uusiutuvan energian käytön edistäminen ja energiatiedotus (siirtomääräraha 3v)

Hiilidioksidipäästöt ovat yksi vaikeimmista ympäristöongelmista tällä hetkellä. Kasvihuoneilmiötä kiihdyttävää, palamisessa syntyvää hiilidioksidia on käytännössä erittäin vaikeaa ja kallista vähentää. Yksi suurimmista hiilidioksi-

päästöjen lähteistä on liikenne eli liikenteessä käytettävät polttoaineet.

Liikenteen aiheuttamia hiilidioksidipäästöjä voidaan huomattavasti vähentää, jos polttoaineena käytetään biopohjaisia polttoaineita, kuten etanolia, biodieseliä tai esimerkiksi rypsimetyyliesteriä, rypsietyyliesteriä tai mäntyöljyä. Perinteisiä polttoaineita huomattavasti pienempien häkä-, hiilivety- ja hiukkaspäästöjen ansiosta biopolttoaineet toisivat erityisen edun muun muassa kaupunkien joukkoliikenteeseen.

Ympäristötujen lisäksi biopolttoaineiden tuotanto tukisi suomalaista työllisyyttä ja vähentäisi ulkomaista velkaantumista tuonnin vähentymisen myötä. Suomella on erinomaiset edellytykset oman tuotannon kasvattamiseen.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 715/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 32.60.20 otetaan lisäyksenä 19 500 000 euroa biopolttoaineiden käytön edistämiseen.

40. Energiatuki (arviomääräraha)

Ilmastomuutos ja fossiilisten polttoaineiden käytön vähentämistavoite edellyttävät voimakkaita panostuksia uusiutuvan energian tutkimukseen ja käyttöönoton edistämiseen. Tavoitteisiin tulee pyrkiä monipuolisin keinoin. Valtion tulee panostaa tähän tarkoitukseen. Myös tukea energian loppukäyttäjien hankkeisiin tulee lisätä.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 184/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 32.60.40 otetaan lisäyksenä 20 000 000 euroa uusiutuvan energian teknologian edistämiseen.

80. (34.06, osa) Työvoimapolitiikka

Pitkäaikaistyöttömyys on suurin yksittäinen syrjäytymisriski ja monien sosiaalisten ja terveydellisten ongelmien aiheuttaja. Suuri huolenaihe on kasautuva työttömyys, jossa pitkäaikaisyöttömyydestä sen kaikkine seurannaisvaikutuksineen on tullut joidenkin ryhmien kohtalo ja

jopa oma alakulttuurinsa. Kuitenkaan viranomaistaholla ei perheiden työttömyyttä tarkastella kokonaisvaltaisesti ja hallinnolliset esteet koetaan suurina. Poikkihallinnollisen tarkastelun puute on synnyttänyt tilanteen, jossa itse asiassa mikään taho ei edes seuraa työttömyyden kasautumista perheisiin. Työttömien perheiden kokonaisvaltainen kohtaaminen ja ongelmanratkaisu on akuutti tarve, johon niin valtakunnan tasolla kuin paikallistasollakin on kiinnitettävä nykyistä enemmän huomiota.

Hyvinvointiyhteiskunnastamme ei pitäisi löytyä yhtäkään perhettä, jossa molemmat huoltajat ovat yhtä aikaa työttöminä. Työttömän perheen kannalta tämä ei ole kohtuuton vaatimus, eikä sen täyttäminen edellytä yhteiskunnalta kohtuutonta panosta.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että luvun 32.80 perusteluissa lausutaan:

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin, joilla mm. aktiivisen työvoimapolitiikan toimenpitein jokaisessa perheessä ainakin toiselle huoltajalle taataan työpaikka.

51. (34.06.51) Työllistämisen-, koulutus- ja erityistoimet (kiinteä määräraha)

Hallitusohjelman linjauksen mukaan työllisyysemäärärahoja kohdennetaan yritysten kanssa toteutettavaan työvoimakoulutukseen sekä yrityksissä tapahtuvaan tukityöllistämiseen. Työllistämismäärärahojen painopiste siirretään avoimille työmarkkinoille yritysten kanssa tehtävään yhteistyöhön. On kuitenkin lyhytnäköistä samaan aikaan ajaa alas toimiva kolmannen sektorin työllistämistoiminta.

Monet yhteisöt järjestävät kolmannen sektorin työtä vaikeasti työllistettäville erittäin ansiokkaasti. Hallituksen suunnan muutos merkitsee näiden yhteisöjen toiminnalle suuria vaikeuksia. Kansalaisjärjestöt ja sosiaaliset yritykset tekevät arvokasta työtä auttamalla vaikeimmin työllistyviä. Valtiolle koituvat tukikustannukset ovat olleet pienet verrattuna siihen, että nämä

Vastalause / KD

henkilöt olisivat jääneet pitkäaikaistyöttömyyden kierteeseen ja kuntien sosiaalitoimistojen asiakkaisiksi.

Vaikeasti työllistettävien työllistämistoiminta eri yhteisöissä ei ole "tempputyöllistämistä". Päinvastoin se on arvokasta toimintaa yksilöihmistien ja koko yhteiskunnan kannalta, ja sen ajaminen ahtaalle tulee sekä aineellisesti että henkisesti erittäin kalliiksi niin näille työttömille kuin myös koko yhteiskunnalle. Hallituksen tulee kantaa vastuunsa, ja tähän tarkoitukseen tulee osoittaa varat edelleen.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 871/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 32.80.51 otetaan lisäyksenä 3 000 000 euroa vaikeasti työllistettävien erityistoimiin.

Starttirahan toimivuudesta on saatu myönteisiä kokemuksia. Työministeriön selvitysten perusteella starttiraha on osoittautunut tehokkaaksi työllisyyttä edistäväksi toimenpiteeksi, jonka laajempi käyttö on kannattavaa vakinaistaa. Ensi vuonna on tulossa pysyväksi käytännöksi starttirahan myöntäminen työttömien lisäksi myös opiskelusta, kotityöstä tai ansiotyöstä yrittäjiksi siirtyvälle. Starttiraha madaltaa yrittäjäksi lähtemisen kynnyksiä ja turvaa yrittäjän elannon yrityksen alkuvaiheessa.

Starttirahan riittävyudessa on ollut tänäkin vuonna alueellisia eroja. On huolehdittava siitä, että starttirahaa varten tarkoitettua määrärahaa varataan budjettiin niin paljon, ettei sen loppuminen ole esteenä toimivan liikeidean toteuttamiselle. Starttirahan myöntäminen tulee tapahtua myös yhtenäisin perustein kaikille siihen oikeutetuille. Työllisyysmäärärahojen käyttösuunnitelma ei ole tältä osin sitova, vaan työllisyysmäärärahoja voidaan tarvittaessa käyttää starttirahoihin enemmänkin. Kohdentamalla momentille lisärahoitusta varmistetaan riittävän määrän ohjautuminen starttirahoitukseen.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 760/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 32.80.51 otetaan lisäyksenä 10 000 000 euroa starttirahaan ja lisää momentin perusteluihin maininnan, että kokonaismäärärahasta osoitetaan starttirahaan 40 000 000 euroa.

Pääluku 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Perhe- ja asumiskustannusten tasaus

Lapsiperheiden asema on viime vuosina heikentynyt osittain siitä syystä, ettei lapsilisiin ole tehty indeksikorotuksia. Lapsilisan merkitys on pientuloiselle perheelle merkittävä ja sen johdosta sen reaaliarvon säilyminen on pientuloliselle erityisen tärkeä.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että luvun 33.10 perusteluissa lausutaan:
Vastalauseen lausumaehdotus
Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelelee esityksen lapsilisien sitomisesta indeksiin.

51. Lapsilisät (arviomääräraha)

Lapsilisiä oikeuden ulottaminen kaikkiin alle 18-vuotiaisiin on jo pitkään ollut yksi suomalaisen sosiaalipolitiikan tavoitteista ja toiveista. Nykyisessä yhteiskuntarakenteessa 17-vuotiaat ovat lähes aina vanhempiansa elatuksen varassa. Vanhemmilla on myös lakisääteinen velvollisuus heidän elättämiseensä. 17 vuoden ikärajan ylläpitämiselle ei perheiden todellisuudesta löydy perusteita. 17-vuotiaan kohdalla vanhempien menot eivät suinkaan välttämättä ole pienimmillään. Esimerkiksi lukiossa opiskelevan nuoren koulukirjat maksavat satoja euroja lukuvuodessa.

Lapsilisäoikeuden ulottaminen 17-vuotiaiden ikäluokkaan säästäisi valtion maksamaa opintotukea. Osittain uudistusta rahoittaisivat myös säästyvät toimeentulotuet.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 347/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 33.10.51 otetaan budjettiperusteisena lisäyksenä 80 000 000 euroa lapsilisän ulottamiseen 17-vuotiaisiin.

20. Työttömyysturva

51. Työttömyysturvalain mukainen perusturva

Soviteltoon päivärahaan tulee määritellä 200 euron suojaosuus, jonka ylittäminen vasta vaikuttaa soviteltua päivärahaa laskettaessa. Työttömyysturvalain 4 luvun 1 §:n mukaan soviteltuun työttömyysetuuteen on oikeus osa-aikatyössä olevalla työnhakijalla, jonka työn osa-aikaisuus perustuu työnantajan aloitteesta tapahtuneeseen työajan lyhentämiseen. Soviteltoon työttömyysetuuteen on oikeus myös työnhakijalla, jonka päivittäistä tai viikoittaista työaika on lyhennetty lomautuksen johdosta tai jonka työnteko on estynyt toisten työntekijöiden sellaisen työtaistelutoimenpiteen takia, jolla ei ole riippuvuussuhdetta hänen työehtoihinsa tai työoloihinsa. Edelleen oikeus on myös työnhakijalla, joka on vastaanottanut enintään kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyön, sekä työnhakijalla, jolla on tuloa sivutoimisesta yritystoiminnasta tai omasta työstä.

Sovittelun työttömyysetuuden laskentatapa on tiukka, ja pienikin lisätulo johtaa työttömyyspäivärahan pienentymiseen ja sen uudelleen määrittelemiseen. Päivärahan määrittely uudelleen tuottaa paljon hallinnollista työtä ja usein myös viivyttää kohtuuttomasti päivärahan maksamista työttömälle. Nykykäytäntö ei ole työntekoon kannustava vaan vaikuttaa siten, ettei työttömän kannata ottaa vastaan lyhytkestoista työtä siitäkään huolimatta, että olisi mahdollisuus

soviteltuun päivärahaan. Työttömän työllistymisen kannalta on parempi, että pienenkin työn vastaanottaminen on taloudellisesti kannattavaa.

Työttömän soviteltuun päivärahaan tulee määritellä 200 euron suojaosuus, jota pienempiä kuukausittaisia lisätuloja ei oteta työttömyyspäivärahassa huomioon.

Edellä olevan perusteella ja lakialoitteeseen LA 29/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 33.20.51 otetaan budjettiperusteisena lisäyksenä 10 000 000 euroa.

30. Sairausvakuutus

60. Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista

Palvelujen omavastuuosuudet ovat Suomessa jo nykyisellään kansainvälisesti vertaillen korkeita. Julkisen terveydenhuollon maksujen omavastuuosuutta tulee madaltaa lähemmäs eurooppalaista keskitasoa. Terveystieteiden erillisille maksuille tulee luoda yksi yhtenäinen, riittävän alhainen maksukatto ja jakaa näin sairauden potilaalle aiheuttamaa taloudellista taakkaa aiempaa yhteisvastuullisemmin.

Suomessa noin 10 prosenttia väestöstä käyttää 80 prosenttia kaikista terveyspalveluista. Korkeat kustannukset vähentävät erityisesti pienituloisten ja kroonisesti sairaiden hoitoon haakeutumista. Pitkäaikaissairaat pienituloiset maksavat suurimman osan asiakasmaksuista. Sairausten toteamisen ja hoidon välisen ajan viivästyminen nostaa kokonaiskustannuksia, joten pitkällä tähtäimellä säästö saattaa muuttua lisämenoksi.

Viime vuosina terveydenhuollon on todettu Suomessa suosivan hyvätuloisia. Esimerkiksi sairaalahoidon, Kela-korvattavien lääkkeitten ja matkakustannusten yhteenlaskettu maksukatto ylittää 1 300 euroa, joka on huomattavasti korkeampi kuin muissa Pohjoismaissa.

Vastalause / KD

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteeseen TAA 761/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 33.30.60 otetaan lisäyksenä 10 000 000 euroa terveydenhuollon maksukattojen yhdistämiseen.

Vaikeavammaisten henkilökohtainen avustaja-järjestelmä on ihmisoikeuskysymys. Vaikeavammaisille henkilöille se on kaikkein tärkein tukimuoto, koska vain sillä voidaan turvata rehellinen mahdollisuus tehdä omakohtaisia elämänvalintoja peruselämän toiminnoissa. Henkilökohtainen avustaja avustaa vaikeavammaisia henkilöitä asioissa, joista hän ei selviydy ilman toisen henkilön apua.

Vaikeavammaisen toimiessa itse työnantajana avustajan työ ei myöskään aiheuta investointi- ja hallinnointikustannuksia. Avustajapalvelu myös osaltaan vapauttaa varoja muista palveluista, joita ei välttämättä avustajan ansiosta enää tarvita.

Suomi on sitoutunut kansainvälisiin ihmisoikeussopimuksiin, Euroopan neuvoston ja Euroopan unionin vammaispolitiikan linjauksiin. Suomi on hyväksynyt viime vuoden lopulla vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan kansainvälisen ihmisoikeussopimuksen. Edellä mainittuna tavoitteena on syrjinnän poistaminen, vammaisten henkilöiden täyden osallistumisen mahdollistaminen sekä vammaisnäkökulman valtavirtaistaminen kaikkialla yhteiskunnassa. Samoista lähtökohdista laadittiin vuosi sitten myös valtioneuvoston vammaispoliittinen selonteko. Vaikeavammaisia on vain 0,07 % väestöstä.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteeseen TAA 348/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 33.30.60 otetaan budjettiperusteisena lisäyksenä 30 000 000 euroa vaikeavammaisten henkilökohtaisten avustajien palkkaamiseen.

Vähimmäismääräinen vanhempainpäiväraha tulee korottaa työttömän peruspäivärahan tasolle kuukausitasolla. Tarkoituksena on poistaa vanhempainpäivärahasta se ilmeinen kohtuuttomuus, että sen minimimäärä on edelleen pienempi kuin matalin työttömyyskorvaus. Aloitteessa esitetään, että äitiys- ja vanhempainpäivärahan minimimäärä nostetaan pienimmän työttömyys-turvan tasolle kaikkien etuudensaajien osalta.

Nykyisen vanhempainpäivärahan minimimäärä on 15,20 euroa päivässä, ja sitä maksetaan kuudelta päivältä viikossa. Ilman lapsikorotuksia maksettu täysi työmarkkinatuki tai vastaavasti työttömän peruspäiväraha on 23,91 euroa päivältä, ja sitä maksetaan viideltä päivältä viikossa. Jotta äitiyspäiväraha olisi kuukausitasolla vastaavan suuruinen, sen tulisi olla 20,66 euroa.

Työttömyyspäivärahan on laskettu riittävän perustoimeentuloksi, joten ei voi ajatella, että vähemmällä korvauksella tulisi toimeen. Äideistä viidesosa saa minimipäivärahaa ja noin neljäsosalla päiväraha on pienempi kuin työttömän peruspäiväraha. Äitiyspäivärahan pienuutta perustellaan lapsilisän tuomalla kompensatiolla. Tosiasiallisesti lapsilisä ei riitä kattamaan lapsesta aiheutuvia kuluja, joten 15,20 euron suuruinen minimiäitiys- ja vanhempainpäiväraha ei ole kohtuullinen.

Edellä olevan perusteella ja lakialoitteeseen LA 63/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 33.30.60 otetaan budjettiperusteisena lisäyksenä 44 000 000 euroa minimivanhempainrahan korottamiseksi.

40. Eläkkeet

Eläkkeiden erilliset indeksijärjestelmät on yhdistettävä. Uuden indeksijärjestelmän tulee seurata nykyistä paremmin yleistä ansiotasokehitystä.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että luvun perusteluissa lausutaan:

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin ns. taitetun indeksin määrätymisperusteiden tarkistamiseksi vastaamaan nykyistä paremmin yleistä palkkakehitystä.

56. Pitkäaikaisesti työttömien henkilöiden eläketuki (arviomääräraha)

Suomeen jäi laman jälkeisenä runsaan kymmenen vuoden aikana vaikeasti työllistettävien ikääntyvien pitkäaikaistyöttömien suuri joukko. Työttömyyden kovan ytimen, jopa 50 000-60 000 iäkkään pitkäaikaistyöttömän, on lähes mahdotonta työllistää avoimilla työmarkkinoilla. Kuitenkin nämä henkilöt ovat työttömien työnhakijoiden joukossa, jolloin he ovat veloitettuja aktiivisesti etsimään työtä ilman todellista työkykyä tai työpaikan mahdollisuutta.

Laki eräiden pitkäaikaisesti työttömien henkilöiden eläketuesta (39/2005) tuli voimaan 1. päivänä toukokuuta 2005. Lain perusteella vuonna 1941-1947 syntyneelle erityisen pitkään työttömänä olleelle henkilölle on turvattu kerta-ratkaisuna pysyvä toimeentulo eläketukena ennen vanhuuseläkettä. Lain mukaisen tuen myöntämisedellytysten tulkinnasta on kuitenkin aiheutunut ongelmatilanteita, jotka jättävät edelleen osan vuonna 1941-1947 syntyneistä yli 10 vuotta työttömänä olleista työttömistä eläketuen ulottumattomiin.

Lakia on tältä osin selkeytettävä ja tuen myöntämisedellytyksiä laajennettava. Tämä toisi pitkäaikaistyöttömien eläketuen piiriin arviolta n. 1 000 henkilöä, jotka ovat olleet yli 10 vuotta työttöminä ja ovat nyt yli 60-vuotiaita. Lisäksi olisi otettava lain piiriin vuosina 1948-1950 syntyneet pitkäaikaisesti työttömät henkilöt. Tämä olisi inhimillistä kohtelua henkilöille, joilla ei ole tosiasiallista työllistymismahdollisuutta.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 718/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 33.40.56 otetaan budjettiperusteisena lisäyksenä 3 000 000

euroa pitkäaikaistyöttömien eläketuen laajentamiseen

60. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto

Vanhustenhoidon laajuuteen ja laatuun on kiinnitetty erityisen paljon huomiota. Asia on vakava eikä sen korjaamista pidä lykätä.

Lasten köyhyyden lisääntyminen on hälyttävää. Lapsiperheiden asema tulonjaossa on heikentynyt, mutta kehitys on ollut hyvin erilaista lapsiperheiden välillä. Heikointa tulokehitys on ollut yksinhuoltajilla sekä monilapsisissa perheissä ja perheissä, joissa on alle kolmivuotias lapsi. Köyhyysrajan alittaneiden lapsiperheiden määrä kasvoi vuodesta 1990 vuoteen 2003 yli kaksinkertaiseksi 28 000 perheestä 63 000 perheeseen. 120 000 lasta elää kotitalouksissa, joiden tulot jäävät alle EU:n köyhyysrajan 750 euroa kuukaudessa.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että luvun 33.60 perusteluissa lausutaan:

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee vanhusten hoidon laadun ja riittävät palvelut turvaavan lain ja osoittaa sen toteuttamiseen riittävän rahoituksen

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee esityksen toimeentulotuesta annetun lain muuttamisesta siten, että lapsilisä laskettaisiin etuoikeutetuksi tuloksi eikä näin vähentäisi toimeentulotuen määrää.

30. Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille esitetään lisäyksenä 450 miljoonaa euroa, josta 40 miljoonaa suunnataan omaishoidon kehittämiseen, 65 miljoonaa lisähenkilökunnan palkkaamiseen vanhustenhuoltoon, 80 miljoonaa jotta lapsilisää ei jatkossa oteta huomioon toimeentulotukea laskettaessa ja 2 mil-

Vastalause / KD

joonaa euroa perhehoitajien etuuskien parantamiseen alla olevien perustelujen mukaisesti.

Väestön ikääntymisen aiheuttamaan hoivapalveluiden lisääntyvään kysyntään tulee vastata kehittämällä voimakkaasti omaishoitoa. Omaishoito on taloudellinen tapa tuottaa hyvinvointia kotihoidossa. Omaishoidossa hyödynnetään ihmisen luontaisia, rakkaita lähiverkostoja, mikä jo sinänsä tuo lisäarvoa tuotettuun hoivaan. Kotona tapahtuva hoitotyö on usein inhimillisempää kuin laitoshoido, ja usein se on myös ikääntyneiden oma tahto.

Suomessa on arviolta 300 000 omaishoitaajaa, ja heistä vain hiukan yli 31 000 saa kunnallista omaishoidon tukea. Omaishoitoa koskevien sosiaalihuoltolain säännösten henki ei näin ollen kunnissa toteudu. Omaishoitoa määrittelevien säännösten mukaan omaishoitoa on tuettava sekä taloudellisesti että palvelujen avulla.

Kunnissa vallitsee nykyisin kirjava käytäntö siinä, kuka on oikeutettu saamaan omaishoidon tukea. Kunnissa ei ole osattu varata riittäviä määrärahoja tähän tarkoitukseen, minkä vuoksi rahat usein loppuvat jo puolessa välissä vuotta eikä uusia sopimuksia voida tehdä. Näin omaishoidon tuen saaminen on monessa tapauksessa sattumanvaraista, koska sitä ei ole määritelty subjektiiviseksi oikeudeksi.

Omaishoidon tuen saajien määrää tulee määrätietoisesti kasvattaa, ja mahdollisuus omaishoidon tukeen tulee taata jokaiselle kriteerit täyttävälle henkilölle. Lisäksi vapaapäiviä tulisi olla vähintään yksi päivä jokaista viikkoa kohti. Näin voidaan paremmin turvata omaishoitajien fyysinen ja henkinen jaksaminen. Nyt voimassa oleva, omaishoitajille kuuluva etu kolmesta vapaapäivästä kuukaudessa ei ole riittävä.

Kunnallisessa vanhusten laitoshuollossa henkilöstön lukumäärä on vähentynyt viimeisten viidentoista vuoden aikana. Samalla hoidettavien vanhusten kunto on heikentynyt. Sosiaali- ja terveysministeriö antoi laatusuosituksen vanhustenhuoltoon vuonna 2001. Tuolloin tehdyn arvion mukaan vanhustenhuollon kuntoon saataminen vaatii 4 000 työntekijän palkkaamista.

Suomen vanhustenhuollossa sinnitellään puolella Ruotsin henkilökunnasta. Vanhusten laitos-

hoidon laatusuositusten tavoitetaso on 0,8 hoitajaa vanhusta kohden, mistä jäädyään pahimmillaan käytännössä puoleen. Hoitajien puutetta korvataan tutkijoiden arvion mukaan lääkkeillä. Masennus- ja rauhoittavia lääkkeitä määrätään jopa 98 %:lle vanhuksista, kolme kertaa muita Pohjoismaita enemmän.

Henkilöstön alimiehitys heikentää hoidon tasoa ja koettelee hoitajien jaksamista. Työterveyslaitoksen kesällä julkaistun tutkimuksen mukaan kunta-alan sairauspoissaolot kääntyivät toissa vuonna selvään nousuun, ja nousu jatkuu edelleen. Nousu on ollut erityisen jyrkkä sosiaali- ja terveysalan työntekijöiden kohdalla. Tämän vuosikymmenen alkupuolen aikana on menetetty sairauspoissaoloina jo 24 000 työvuotta sairastamisiin. Vanhusten ihmisarvoinen ja yksilöllä kunnioittava hoiva on yhteisömme sivistyksen mittari.

Lapsiperheiden saamat perhepoliittiset tulonsiirrot kotitaloutta kohden ovat reaalisesti laskeutuneet noin 10 prosenttia vuodesta 1990. Lapsilisään, vanhempainpäivärahan minimiin ja eräisiin muihin tukiin tehdyt pienet korotukset eivät ole olleet riittäviä paikkaamaan köyhien ja köyhtymisvaarassa olevien lapsiperheiden taloutta. Perheiden ja työmarkkinoiden samanaikainen epävakautuminen on lisännyt hyvinvointivaltion antaman turvan ja toimeentulon merkitystä ja tarvetta.

Toimeentulotuesta annettua lakia tulee muuttaa siten, ettei lapsilisää jatkossa oteta huomioon toimeentulotukea laskettaessa. Toimeentulotuesta annetun lain 11 §:n mukaan toimeentulotuen suuruuteen vaikuttavia tuloja ovat kyseisen henkilön ja perheenjäsenten kaikki käytettävissä olevat tulot. Niin sanottuja etuoikeutettuja tuloja ei oteta huomioon tukea laskettaessa. Lapsilisä ei kuulu näiden joukkoon, vaan se otetaan tukilaskelmassa huomioon vähentävänä tulona. Tämän vuoksi vähävaraisimpien lapsiperheiden taloudellisen tilanteen parantamiseksi lapsilisä muutetaan etuoikeutetuksi tuloksi. Kustannukset ovat vuositasolla noin 80 miljoonaa euroa.

Perhehoitolain (312/1992) mukaisen toimekiantosopimuksen perusteella kodissaan alle yksivuotiaalle lapselle perhehoitoa antavalle hen-

kilölle tulisi antaa oikeus vanhempainpäivärahaan. Lisäksi alle 3-vuotiasta sijoitettua lasta hoitavalle perhehoitajalle tulisi antaa oikeus kotihoiton tukeen. Näiden esitysten tavoitteena on lisätä sijaisvanhempana toimimisen kannustavuutta ja vähentää lasten hoitamista laitoksissa.

Sijaisperheistä on pulaa, ja samaan aikaan yhä pienempien lasten tarve pitkäaikaiseen perheenomaiseen hoitoon on kasvanut. Sijaisvanhemmat ovat keskimäärin 50-vuotiaita. Noin kolmannes perhehoitajista jääkin eläkkeelle seuraavien viiden vuoden aikana. Sijaisperheitä tarvitaan pikaisesti lisää, ja niiden saaminen on mahdollista vain parantamalla vaativaa hoitotyötä tekevien sijaisvanhempien asemaa, arvostusta ja palkkaa. On arvioitu, että laitoshoido maksaa kolmessa päivässä saman verran kuin perhehoito kuukaudessa.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että momentille 33.60.30 otetaan lisäyksenä 450 000 000 euroa sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuuksiin.

38. Valtionavustus sairaanhoitopiirien kuntayhtymille lasten ja nuorten psykiatrisesta hoidosta ja kuntoutuksesta sekä kuntien mielenterveyspalveluiden kehittämisestä aiheutuviin kustannuksiin (kiinteä määräraha)

Lasten ja nuorten psykiatrisen hoidon resurssit ovat edelleen riittämättömät. Alaikäisten potilaiden määrä psykiatrisessa sairaanhoidossa kaksinkertaistui kymmenessä vuodessa vuoteen 2005 mennessä. Tämänkin jälkeen tarve on pysynyt samalla korkealla tasolla. Samassa ajassa myös syvenevistä ongelmista kertova pakkokeinojen käyttö jopa nelinkertaistui. Masennuksen lisääntyminen nuorten keskuudessa on myös merkittävää, sillä jo joka viides nuori kärsii masennuksen oireista. Vuodesta 2001 voimassa ollut hoitotakuuta ei pystytä täyttämään, vaan hoitojonot ovat edelleen ongelma koko maassa.

Eduskunta kirjasi vuosille 2000-2007 erillisen vuosittaisen määrärahan lasten ja nuorten psykiatristen palvelujen järjestämiseen. Vuoden 2008 budjetista on jälleen jätetty pois tämä määräraha, jonka tarpeellisuus on kiistaton. Lasten

ja nuorten psykiatrisesta hoidosta säästäminen on kohtalokasta, sen seurauksena entistä useampi alaikäinen jää vaille tarvitsemaansa apua, ja ongelmat kumuloiduvat.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 721/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 33.60.38 otetaan lisäyksenä 4 000 000 euroa lasten ja nuorten psykiatristen palveluihin.

90. Raha-automaattiyhdistyksen avustukset

50. Avustukset yhteisöille ja säätiöille terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen (arvio-määräraha)

Alkoholin kulutuksen kasvu on lisännyt entises-tään suuria päihdehaittoja. Yhteiskunnan kannattaa panostaa päihteiden käytön vähentämiseen, koska tähän tarkoitukseen käytetyt varat tulevat moninkertaisesti takaisin.

Liian suuri alkoholiveron alennus on kuitenkin johtanut voimakkaasti kasvaneeseen päihde-ongelmaisten hoitotarpeiden kasvuun. Monet järjestöt tekevät alalla tuloksellista työtä, mutta niiden voimavarat ovat riittämättömät kasvaneisiin tarpeisiin nähden. Tarkoitusta varten on varattava lisää määrärahaa.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 187/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 33.90.50 otetaan lisäyksenä 1 000 000 euroa päihdetyötä tekevien järjestöjen toiminnan tukemiseen.

Pääluokka 35

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

Itämeri on yksi maailman saastuneimpia meriä. Itämeren valtioiden yhteistyöllä tulee saastuminen saada loppumaan ja vesi puhdistumaan.

Vastalause / KD

Suomen Itämeren suojeleohjelmaa vuodelta 2002 on tehostettava.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että pääluokan 35 perusteluissa lausutaan:

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus tehostaa viipymättä Itämeren tilan parantamiseksi välttämättömien toimenpiteiden toteuttamista.

20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen

55. Avustukset korjaustoimintaan (siirtomääräraha 3 v)

Kiinteistöjen korjaus- ja energia-avustusmäärärahaa tulee lisätä vuoden 2008 talousarvioehdotuksessa. Avustusten myöntäminen peruseränsuunnitelmaan, kuten kuntoarvioihin ja huoltokirjojen laatimisiin, vaatii resursseja.

On muistettava, että kyseistä määrärahaa käytetään mm. hissien suunnitteluun ja rakentamiseen hissittömiin taloihin, ja sen pitäisi riittää myös hissien korjauksiin. Nyt on ilmeinen vaara, ettei määräraha riitä vastaamaan hissivastuun kasvavaan kysyntään.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 355/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 35.20.55 otetaan lisäyksenä 5 000 000 euroa kiinteistöjen korjaus- ja energia-avustuksiin.

TULOARVIOT

Osasto 11

VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

Kristillisdemokraatit ovat valmiita eräiden pääomaliikkeiden tuntuvamman verottamisen avulla rahoittamaan peruspalvelujen ja heikompiosaisten eduksi tulevia parannuksia. Ryhmä eh-

dottaa edelleen pörssissä noteerattujen osakkeiden myyntiin kohdistettavan 0,1 prosentin suuruisen veron käyttöönottoa.

Esitämme myös, että luovutusvoitto omaisuudesta, joka perustuu lyhytaikaiseen alle kuuden kuukauden omistukseen, joutuisi kireämmän verotuksen kohteeksi ja voitto, joka perustuu yli kahdenkymmenen vuoden omistukseen, vastavasti lievemmän verotuksen kohteeksi. (LA 76/2007)

Diesel-autojen käyttövoimamaksua tulisi alentaa 10 prosentilla kaikissa ajoneuvoluokissa. Dieseliä käyttävien autojen verotuksen alentamisella olisi hyviä vaikutuksia alue-, elinkeino- ja työllisyyspoliittisesti. Dieselautoja käytetään ennen kaikkea hyötyliikenteessä pitkien matkojen ajoihin erityisesti harvaanasuilla seuduilla. Lisäksi ne ovat ympäristöystävällisiä ja vähäpäästöisiä, ja ne voivat käyttää myös biopolttoaineita. (LA 89/2007)

Tuloverolakiin sisältyvä kotitalousvähennys ei kohtele verovelvollisia tasapuolisesti. Konkreettisenä esimerkkinä on asunnon putkiremontti, jonka työkustannuksista omakotitalon omistaja on oikeutettu vähennykseen mutta asunto-osakkaalla ei ole tätä oikeutta. Tämä epäoikeudenmukaisuus tulisi korjata niin, että asunto-osakkaan suoritukset asunto- tai kiinteistöosakeyhtiölle oikeuttaisivat kotitalousvähennykseen samoin edellytyksin kuin ne oikeuttavat vähennykseen omakotitalon omistajalle. (LA 90/2007)

Kristillisdemokraatit esittävät 1,6 prosentin veroa, kun kiinteistön luovutuksen kohteena on pysyvään asumistarkoitukseen kuuluva asunto. Nykyisen varainsiirtoverolain mukaan asunto-osakkeen omistusoikeuden luovutuksesta on suoritettava veroa 1,6 prosenttia, mutta niin sanotusta omakotitalosta 4 prosenttia. Mitään perusteita ei löydy sille, että asunto-osaketta arvopaperina ja omakotitaloa kiinteistönä verotetaan eri tavalla. (LA 88/2007)

Esitämme moniin asiantuntijalausuntoihin tukeutuen hallitusta korkeampaa 20 prosentin korotusta alkoholiveroon kohdentaen sen etenkin väkevien alkoholijuomien osalle. Vaikutus vähittäishintoihin olisi oluen ja viinin osalta noin 7 % ja väkevän alkoholin osalta noin 14 %. Alko-

holiveron korottamista puoltavat varsinkin terveys-, sosiaali-, perhe-, työllisyys- ja liikenne-poliittiset syyt. Maltillinen korotus ei ainakaan merkittävästi lisää matkатуomisten määrää. Korotus vähentäisi jonkin verran kulutusta, tai ainakin se rajoittaisi kulutuksen kasvua (LA 92/2007). Tupakkaveroon tulee tehdä kulutusta hillitsevä 10 prosentin korotus (LA 22/2007).

Esitämme virvoitusjuomaveron korottamista niin, että vero litraa kohti nousee 4,5 sentistä 7,0 senttiin. Viime vuosina on ollut paljon puhetta epäterveellisten ruokien ja juomien haitoista. Monesta koulusta virvoitusjuoma-automaatit onkin poistettu, mikä sinänsä on oikea toimenpide. Terveysviranomaiset ovat monesti kiinnittäneet huomiota sokeripitoisten virvoitusjuomien liialliseen kulutukseen. Kansalaisten kulutustottumuksiin voidaan verotuksen kautta jonkin verran vaikuttaa. (LA 91/2007)

Lapsiperheiden köyhyysaste on kaksinkertaistunut kymmenen viime vuoden aikana. Lähes kaikissa Euroopan maissa myönnetään lapsiperheille erilaisia vähennyksiä verotuksessa. Suomi kuuluu niihin harvoihin maihin, joissa ei ole käytössä mitään puoliso- tai lapsikohtaista verovähennystä. Kristillisdemokraatit esittävät pienituloiselle lapsen huoltajalle ansiotulovähennyksen korotusta. Puolisoista vain jompikumpi voisi saada vähennyksen verotuksessaan. Myös yksinhuoltaja saisi saman edun (LA 93/2007).

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että osaston 11 perusteluissa lausutaan:

Vastalauseen lausumaehdotukset

1. Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää toukokuuhun 2008 mennessä mahdollisuudet hyvinvointipalvelujen rahoit-

tuspohjan vahvistamiseksi palauttamalla ns. pörssiveron ja lisäämällä lyhytaikaiseen omistamiseen perustuvaa myyntivoiton verotusta.

2. Eduskunta edellyttää, että hallitus tekee välittömästi korotusesityksen alkoholiveroon painottuen väkevien alkoholijuomien veroon.

3. Eduskunta edellyttää, että hallitus tekee esityksen tupakkaveron korottamisesta kymmenellä prosentilla.

4. Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo eduskunnalle lakiesityksen lapsen huoltajan ansiotuloverovähennyksestä, jolla tuetaan etenkin pienituloisten lapsiperheiden toimeentuloa.

5. Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo eduskunnalle lakiesityksen varainsiirtoveron muuttamiseksi niin, että vakituisen asunnon luovutuksen yhteydessä niin kiinteistön kuin asunto-osakkeenkin kohdalla maksetaan sama 1,6 prosentin varainsiirtovero.

6. Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo eduskunnalle esityksen lainmuutoksesta niin, että asunto-osakkaan suoritukset asunto- tai kiinteistöosakeyhtiölle oikeuttaisivat kotitalousvähennykseen samoin edellytyksin kuin ne oikeuttavat vähennykseen omakotitalon omistajalle.

7. Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo eduskunnalle lakiesityksen diesel-autojen käyttövoimamaksua alentamiseksi kymmenellä prosentilla kaikissa ajoneuvoluokissa.

Vastalause / KD

Helsingissä 12 päivänä joulukuuta 2007

Bjarne Kallis /kd